

Проект Закону України «Про внесення змін до законодавства України з питань адміністративно-правового забезпечення гарантій незалежності прокурора»

I. Внести до Кримінального кодексу України такі зміни :

1. Доповнити статтю 41 КК України терміном «вказівка» та викласти у такій редакції:

Стаття 41. Виконання наказу, розпорядження або *вказівки*

1. Дія або бездіяльність особи, що заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, визнається правомірною, якщо вона була вчинена з метою виконання законного наказу, розпорядження або *вказівки*.

2. Наказ, розпорядження *або вказівка* є законними, якщо вони віддані відповідною особою в належному порядку та в межах її повноважень і за змістом не суперечать чинному законодавству та не пов'язані з порушенням конституційних прав та свобод людини і громадянина.

3. Не підлягає кримінальній відповідальності особа, яка відмовилася виконувати явно кримінально протиправний наказ, розпорядження або *вказівку*.

4. Особа, що виконала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, за діяння, вчинені з метою виконання такого наказу, розпорядження або *вказівку*, підлягає кримінальній відповідальності на загальних підставах.

5. Якщо особа не усвідомлювала і не могла усвідомлювати кримінально протиправного характеру наказу, розпорядження або *вказівку*, то за діяння, вчинене з метою виконання такого наказу чи розпорядження, відповідальності підлягає тільки особа, що віддала кримінально протиправний наказ, розпорядження чи *вказівку*.

II. Внести зміни до Закону України «Про прокуратуру»:

1). *Доповнити статтю 16 «Гарантії незалежності прокурора» частиною другою наступного змісту:*

«2. Принципами забезпечення незалежності прокурорів в Україні є:

1) принцип законності;

2) принцип невідворотності відповідальності;

3) принцип поваги незалежності прокурора та дотримання меж обґрунтованої критики його діяльності;

4) принцип рівності;

5) принцип політичної нейтральності;

6) принцип прозорості;

7) принцип добросовісності у реалізації прав і виконанні обов'язків;

8) принцип справедливості».

У зв'язку з цим частини 2, 3, 4, 5, 6 статті 16 Закону України «Про прокуратуру» вважати частинами 3, 4, 5, 6, 7;

2) Виключити з абз. 2 ч. 3 ст. 17 Закону України «Про прокуратуру» речення «Генеральний прокурор має право давати вказівки будь-якому прокурору»;

3) перше речення абз. 2 ч. 3 ст. 17 Закону України «Про прокуратуру» викласти в редакції: «Прокурори вищого рівня мають право давати вказівки прокурору нижчого рівня, погоджувати прийняття ним певних рішень та здійснювати інші дії, що безпосередньо стосуються реалізації цим прокурором функцій прокуратури, виключно в межах повноважень та в порядку, визначених законом»

4) частину 4 статті 17 викласти в редакції: «Накази адміністративного характеру, а також вказівки, що прямо стосуються реалізації прокурором функцій прокуратури, видані (віддані) в письмовій формі в межах повноважень та в порядку, визначених законом, є обов'язковими до виконання відповідним прокурором»;

5) Доповнити ч. 4 ст. 17 закону абзацом другим наступного змісту: «Прокурор, який отримав наказ чи вказівку в усній формі, має право

вимагати від прокурора вищого рівня письмового підтвердження такого наказу чи вказівки»;

6) Викласти абз.1 ч.1 ст. 65 в редакції: *«Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань захисту їх професійних інтересів та внутрішньої діяльності прокуратури з метою:»;*

7) Внести зміни до ч. 2 ст. 71 «4) один представник (прокурор) від спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сферах; 5) один представник (прокурор) від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури».

III. Прикінцеві та перехідні положення.

Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до законодавства України з питань адміністративно-правового забезпечення гарантій незалежності прокурора»

Чинна редакція	Пропоновані зміни	Нова редакція
Кримінальний кодекс України		
<p>Стаття 41. Виконання наказу або розпорядження</p> <p>1. Дія або бездіяльність особи, що заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, визнається правомірною, якщо вона була вчинена з метою виконання законного наказу або розпорядження.</p> <p>2. Наказ або розпорядження є законними, якщо вони віддані відповідною особою в належному порядку та в межах її повноважень і за змістом не суперечать чинному законодавству та не пов'язані з порушенням конституційних прав та свобод людини і громадянина.</p> <p>3. Не підлягає кримінальній відповідальності особа, яка відмовилася виконувати явно кримінально протиправний наказ або розпорядження.</p> <p>4. Особа, що виконала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, за діяння, вчинені з метою виконання такого наказу або розпорядження, підлягає кримінальній відповідальності на загальних підставах.</p> <p>5. Якщо особа не</p>	<p align="center">Доповнити статтю 41 КК України терміном «вказівка» та викласти у такій редакції:</p> <p align="center">Стаття 41. Виконання наказу, розпорядження або <i>вказівки</i></p> <p>1. Дія або бездіяльність особи, що заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, визнається правомірною, якщо вона була вчинена з метою виконання законного наказу, розпорядження або <i>вказівки</i>.</p> <p>2. Наказ, розпорядження або <i>вказівка</i> є законними, якщо вони віддані відповідною особою в належному порядку та в межах її повноважень і за змістом не суперечать чинному законодавству та не пов'язані з порушенням конституційних прав та свобод людини і громадянина.</p> <p>3. Не підлягає кримінальній відповідальності особа, яка відмовилася виконувати явно кримінально протиправний наказ,</p>	<p>Стаття 41. Виконання наказу, розпорядження або <i>вказівки</i></p> <p>1. Дія або бездіяльність особи, що заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, визнається правомірною, якщо вона була вчинена з метою виконання законного наказу, розпорядження або <i>вказівки</i>.</p> <p>2. Наказ, розпорядження або <i>вказівка</i> є законними, якщо вони віддані відповідною особою в належному порядку та в межах її повноважень і за змістом не суперечать чинному законодавству та не пов'язані з порушенням конституційних прав та свобод людини і громадянина.</p> <p>3. Не підлягає кримінальній відповідальності особа, яка відмовилася виконувати явно кримінально протиправний наказ, розпорядження або <i>вказівку</i>.</p> <p>4. Особа, що виконала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, за діяння, вчинені з метою виконання такого наказу, розпорядження або <i>вказівку</i>, підлягає кримінальній відповідальності на загальних підставах.</p> <p>5. Якщо особа не усвідомлювала і не могла усвідомлювати кримінально протиправного характеру наказу,</p>

<p>усвідомлювала і не могла усвідомлювати кримінально протиправного характеру наказу чи розпорядження, то за діяння, вчинене з метою виконання такого наказу чи розпорядження, відповідальності підлягає тільки особа, що віддала кримінально протиправний наказ чи розпорядження.</p>	<p>розпорядження або <i>вказівку</i>.</p> <p>4. Особа, що виконала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, за діяння, вчинені з метою виконання такого наказу, розпорядження або <i>вказівку</i>, підлягає кримінальній відповідальності на загальних підставах.</p> <p>5. Якщо особа не усвідомлювала і не могла усвідомлювати кримінально протиправного характеру наказу, розпорядження або <i>вказівку</i>, то за діяння, вчинене з метою виконання такого наказу чи розпорядження, відповідальності підлягає тільки особа, що віддала кримінально протиправний наказ, розпорядження чи <i>вказівку</i>.</p>	<p>розпорядження або <i>вказівку</i>, то за діяння, вчинене з метою виконання такого наказу чи розпорядження, відповідальності підлягає тільки особа, що віддала кримінально протиправний наказ, розпорядження чи <i>вказівку</i>.</p>
--	--	--

Закон України «Про прокуратуру»

<p>Стаття 16. Гарантії незалежності прокурора</p> <p>1. Незалежність прокурора забезпечується:</p> <p>1) особливим порядком його призначення на посаду, звільнення з посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності;</p> <p>2) порядком здійснення повноважень, визначеним процесуальним та іншими законами;</p> <p>3) заборонаю незаконного впливу, тиску чи втручання у здійснення повноважень прокурора;</p>	<p><i>Доповнити статтю 16 «Гарантії незалежності прокурора» частиною другою наступного змісту:</i></p> <p><i>«2. Принципами забезпечення незалежності прокурорів в Україні є:</i></p> <p><i>1) принцип законності;</i></p> <p><i>2) принцип невідворотності відповідальності;</i></p> <p><i>3) принцип поваги незалежності прокурора та дотримання меж обґрунтованої критики</i></p>	<p>Стаття 16. Гарантії незалежності прокурора</p> <p>1. Незалежність прокурора забезпечується:</p> <p>1) особливим порядком його призначення на посаду, звільнення з посади, притягнення до дисциплінарної відповідальності;</p> <p>2) порядком здійснення повноважень, визначеним процесуальним та іншими законами;</p> <p>3) заборонаю незаконного впливу, тиску чи втручання у здійснення повноважень прокурора;</p> <p>4) установленим законом</p>
--	--	---

4) установленим законом порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури;

5) належним матеріальним, соціальним та пенсійним забезпеченням прокурора;

6) функціонуванням органів прокурорського самоврядування;

7) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки прокурора, членів його сім'ї, майна, а також іншими засобами їх правового захисту.

2. Здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності

лише [Конституцією](#) та законами України.

3. Прокурор призначається на посаду безстроково та може бути звільнений з посади, його повноваження на посаді можуть бути припинені лише з підстав та в порядку, передбачених законом.

4. Про початок кримінального провадження стосовно прокурора негайно повідомляється Генеральний прокурор.

5. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інші державні органи, їх посадові та службові особи, а також фізичні та юридичні особи і їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність прокурора та утримуватися від здійснення у будь-якій формі впливу на прокурора з метою перешкоджання виконанню службових обов'язків або прийняття ним

його діяльності;

4) *принцип рівності*;

5) *принцип політичної нейтральності*;

6) *принцип*

прозорості;

7) *принцип*

добросовісності у реалізації прав і виконанні обов'язків;

8) *принцип*

справедливості.

У зв'язку з цим частини 2, 3, 4, 5, 6 статті 16 Закону України «Про прокуратуру» вважати частинами 3, 4, 5, 6, 7.

порядком фінансування та організаційного забезпечення діяльності прокуратури;

5) належним матеріальним, соціальним та пенсійним забезпеченням прокурора;

6) функціонуванням органів прокурорського самоврядування;

7) визначеними законом засобами забезпечення особистої безпеки прокурора, членів його сім'ї, майна, а також іншими засобами їх правового захисту.

2. *Принципами забезпечення незалежності прокурорів в Україні є:*

1) *принцип законності*;

2) *принцип невідворотності відповідальності*;

3) *принцип поваги незалежності прокурора та дотримання меж обґрунтованої критики його діяльності*;

4) *принцип рівності*;

5) *принцип політичної нейтральності*;

6) *принцип прозорості*;

7) *принцип добросовісності у реалізації прав і виконанні обов'язків*;

8) *принцип справедливості*.

3. Здійснюючи функції прокуратури, прокурор є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску, втручання і керується у своїй діяльності

лише [Конституцією](#) та законами України.

4. Прокурор призначається на посаду безстроково та може бути звільнений з посади, його повноваження на посаді можуть бути припинені лише з підстав та в порядку, передбачених законом.

5. Про початок кримінального провадження стосовно прокурора негайно повідомляється Генеральний прокурор.

6. Органи державної влади,

незаконного рішення.

Межі обґрунтованої критики діяльності прокурора визначаються з урахуванням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

6. Прокурор має право звернутися з повідомленням про загрозу його незалежності до Ради прокурорів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за його участю та вжити в межах своїх повноважень, передбачених цим Законом, необхідних заходів для усунення загрози.

органи місцевого самоврядування, інші державні органи, їх посадові та службові особи, а також фізичні та юридичні особи і їх об'єднання зобов'язані поважати незалежність прокурора та утримуватися від здійснення у будь-якій формі впливу на прокурора з метою перешкоджання виконанню службових обов'язків або прийняття ним незаконного рішення.

Межі обґрунтованої критики діяльності прокурора визначаються з урахуванням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

7. Прокурор має право звернутися з повідомленням про загрозу його незалежності до Ради прокурорів України, яка зобов'язана невідкладно перевірити і розглянути таке звернення за його участю та вжити в межах своїх повноважень, передбачених цим Законом, необхідних заходів для усунення загрози.

ч. 3, ст. 17

Під час здійснення повноважень, пов'язаних з реалізацією функцій прокуратури, прокурори є незалежними, самостійно приймають рішення про порядок здійснення таких повноважень, керуючись при цьому положеннями закону, а також зобов'язані виконувати лише такі вказівки прокурора вищого рівня, що були надані з дотриманням вимог цієї статті.

Прокурори вищого рівня мають право давати вказівки прокурору нижчого рівня, погоджувати прийняття ним

1) Виключити з абз. 2 ч. 3 ст. 17 Закону України «Про прокуратуру» речення «Генеральний прокурор має право давати вказівки будь-якому прокурору»;

2) перше речення абз. 2 ч. 3 ст. 17 Закону України «Про прокуратуру» викласти в редакції: «Прокурори вищого рівня мають право давати вказівки прокурору нижчого рівня, погоджувати прийняття ним певних рішень та здійснювати інші дії, що безпосередньо стосуються

ч. 3, ст. 17

Під час здійснення повноважень, пов'язаних з реалізацією функцій прокуратури, прокурори є незалежними, самостійно приймають рішення про порядок здійснення таких повноважень, керуючись при цьому положеннями закону, а також зобов'язані виконувати лише такі вказівки прокурора вищого рівня, що були надані з дотриманням вимог цієї статті.

Прокурори вищого рівня мають право давати вказівки прокурору нижчого рівня, погоджувати прийняття ним певних рішень та здійснювати

певних рішень та здійснювати інші дії, що безпосередньо стосуються реалізації цим прокурором функцій прокуратури, виключно в межах та порядку, визначених законом. *Генеральний прокурор має право давати вказівки будь-якому прокурору.*

Прокурором вищого рівня є:

1) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів окружної прокуратури - керівник окружної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

2) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів обласної прокуратури - керівник обласної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

3) для керівника окружної прокуратури, його першого заступника та заступників - керівник відповідної обласної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

4) для керівника обласної прокуратури, його першого заступника та заступників, керівника та заступника керівника підрозділу, прокурора Офісу Генерального прокурора - Генеральний прокурор чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

5) для першого заступника та заступника Генерального прокурора -

реалізації цим прокурором функцій прокуратури, виключно в межах повноважень та в порядку, визначених законом»

інші дії, що безпосередньо стосуються реалізації цим прокурором функцій прокуратури, виключно в межах повноважень та в порядку, визначених законом.

Прокурором вищого рівня є:

1) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів окружної прокуратури - керівник окружної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

2) для прокурорів, керівників та заступників керівників підрозділів обласної прокуратури - керівник обласної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

3) для керівника окружної прокуратури, його першого заступника та заступників - керівник відповідної обласної прокуратури чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

4) для керівника обласної прокуратури, його першого заступника та заступників, керівника та заступника керівника підрозділу, прокурора Офісу Генерального прокурора - Генеральний прокурор чи його перший заступник або заступник відповідно до розподілу обов'язків;

5) для першого заступника та заступника Генерального прокурора - Генеральний прокурор.

У разі утворення спеціалізованих прокуратур (крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури) прокурори вищого рівня в межах таких прокуратур визначаються Генеральним прокурором.

<p>Генеральний прокурор. У разі утворення спеціалізованих прокуратур (крім Спеціалізованої антикорупційної прокуратури) прокурори вищого рівня в межах таких прокуратур визначаються Генеральним прокурором.</p>		
<p>ч. 4 ст. 17 Накази адміністративного характеру, а також вказівки, що прямо стосуються реалізації прокурором функцій прокуратури, видані (віддані) в письмовій формі в межах повноважень, визначених законом, є обов'язковими до виконання відповідним прокурором.</p>	<p>1) частину 4 статті 17 викласти в редакції: «Накази адміністративного характеру, а також вказівки, що прямо стосуються реалізації прокурором функцій прокуратури, видані (віддані) в письмовій формі в межах повноважень та в порядку, визначених законом, є обов'язковими до виконання відповідним прокурором»;</p> <p>2) Доповнити ч. 4 ст. 17 закону абзацом другим наступного змісту: «Прокурор, який отримав наказ чи вказівку в усній формі, має право вимагати від прокурора вищого рівня письмового підтвердження такого наказу чи вказівки».</p>	<p>ч. 4 ст. 17 Накази адміністративного характеру, а також вказівки, що прямо стосуються реалізації прокурором функцій прокуратури, видані (віддані) в письмовій формі в межах повноважень та в порядку, визначених законом, є обов'язковими до виконання відповідним прокурором. <i>Прокурор, який отримав наказ чи вказівку в усній формі, має право вимагати від прокурора вищого рівня письмового підтвердження такого наказу чи вказівки.</i></p>
<p>Стаття 65. Завдання прокурорського самоврядування 1. Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань внутрішньої діяльності прокуратури з метою: 1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів; 2) зміцнення незалежності</p>	<p>Викласти абз.1 ч.1 ст. 65 в редакції: «Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань захисту їх професійних інтересів та внутрішньої діяльності прокуратури з метою:»</p>	<p>Стаття 65. Завдання прокурорського самоврядування 1. Прокурорське самоврядування - це самостійне колективне вирішення прокурорами питань захисту їх професійних інтересів та внутрішньої діяльності прокуратури з метою: 1) забезпечення організаційної єдності функціонування органів прокуратури, підвищення якості роботи прокурорів; 2) зміцнення незалежності прокурорів, захисту від</p>

<p>прокурорів, захисту від втручання в їх діяльність;</p> <p>3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;</p> <p>4) обрання чи призначення прокурорів до складу інших органів у випадках та в порядку, встановлених законом.</p> <p>2. До питань внутрішньої діяльності прокуратури належать питання організаційного забезпечення прокуратури та діяльності прокурорів, соціального захисту прокурорів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів.</p>		<p>втручання в їх діяльність;</p> <p>3) участі у визначенні потреб кадрового, фінансового, матеріально-технічного та іншого забезпечення прокурорів, а також контролю за додержанням установлених нормативів такого забезпечення;</p> <p>4) обрання чи призначення прокурорів до складу інших органів у випадках та в порядку, встановлених законом.</p> <p>2. До питань внутрішньої діяльності прокуратури належать питання організаційного забезпечення прокуратури та діяльності прокурорів, соціального захисту прокурорів та їхніх сімей, а також інші питання, що безпосередньо не пов'язані з виконанням повноважень прокурорів.</p>
<p>ч. 2 ст. 71</p> <p>До складу Ради прокурорів України входять тринадцять осіб, з яких:</p> <p>1) два представники (прокурори) від Офісу Генерального прокурора;</p> <p>2) чотири представники (прокурори) від обласних прокуратур;</p> <p>3) п'ять представників (прокурорів) від окружних прокуратур;</p> <p>4) два представники (вчені), призначені з'їздом представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.</p>	<p>Внести зміни до ч. 2 ст. 71 «4) <i>один представник (прокурор) від спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сферах;</i> 5) <i>один представник (прокурор) від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури</i>».</p>	<p>ч. 2 ст. 71</p> <p>До складу Ради прокурорів України входять тринадцять осіб, з яких:</p> <p>1) два представники (прокурори) від Офісу Генерального прокурора;</p> <p>2) чотири представники (прокурори) від обласних прокуратур;</p> <p>3) п'ять представників (прокурорів) від окружних прокуратур;</p> <p>4) <i>один представник (прокурор) від спеціалізованих прокуратур у військовій та оборонній сферах;</i></p> <p>5) <i>один представник (прокурор) від Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.</i></p>